

veroorzaakt het doorvoeren van die voorrechten in deze gecombineerde gemeenschap natuurlijk scheve toestanden en zo is dan, na veel onderling gharrewar hierover (want het solidariteitsgevoel speelde ook een rol) tenslotte besloten, een rekest bij de Duitse instanties in te dienen waarin om overplaatsing van onze groep gevraagd wordt naar een eigen gebouw.¹

Het rekest (dat, naar wij aannemen, de Duitsers, voorstanders als zij waren van het splitsen van groepen, niet onwelkom was) werd ingewilligd en eind oktober '42 werden de Indische gijzelaars, nu geslonken tot ca. tweehonderd man (enkele tientallen waren in de voorafgaande maanden ontslagen), naar een ander gebouw in Gestel overgebracht, de al genoemde katholieke jongenskostschool 'De Ruwenberg'. Zij kregen daar nieuwe privileges. 'Beekvliet' was met prikkeldraad omgeven en stond onder een bewaking van schildwachten, maar de Duitse *Kommandant* van 'Beekvliet', onder wie ook 'De Ruwenberg' zou ressorteren, zij het met een aparte *Unterkommandant*, verklaarde zich bereid, 'De Ruwenberg' niet met prikkeldraad af te sluiten en de bewaking te beperken tot één enkele schildwacht bij de toegangspoort, mits alle gijzelaars aan hun kampoudste, de twee-en-veertigjarige Indische bestuursambtenaar L. B. Mennes, zouden beloven dat zij niet zonder zijn voorkennis en instemming 'De Ruwenberg' zouden verlaten. 'Daarover ontstaat natuurlijk', noteerde van Wermeskerken, 'nogal wat discussie, want velen zien dit als een soort hulp aan de Moffen' (dat was het ook) 'en het kost dan ook heel veel moeite om allen de persoonlijke belofte te doen afleggen'² – de gehele regeling kon natuurlijk alleen doorgaan wanneer inderdaad elke Indische gijzelaar persoonlijk de gevraagde toezegging deed (hetgeen geschiedde); wij nemen

¹ Het 'onderling gharrewar' verliep als volgt. Op 22 september '42 kwam de Indische groep bijeen om zich over haar toekomst te beraden; men moest toen stemmen over de vraag of men zou aandringen op verhuizing dan wel louter op betere behandeling – de uitslag was: 22 stemmen voor verhuizing, 126 voor betere behandeling (en 2 gijzelaars wilden een stap doen bij het Internationale Rode Kruis). Kennelijk waren diegenen die voorstanders waren van een verhuizing, van mening dat men alleen als men in een ander gebouw ondergebracht werd, een betere behandeling zou kunnen krijgen. Op 26 september vond toen een tweede vergadering plaats. Hoeveel gijzelaars daarbij aanwezig waren, is niet bekend – wel dat een deel weggebleven is. De aanwezigen stemden toen eerst over de vraag of zij wel competent waren, namens de gehele groep te spreken (die vraag werd bevestigend beantwoord), vervolgens werd met grote meerderheid (slechts 8 stemmen tegen) goedgekeurd dat in het aan de Duitsers te richten verzoekschrift aangedrongen zou worden op een betere behandeling, zo nodig door verhuizing.

² H. van Wermeskerken: Dagboek (24 okt. 1942) in Rijshouwer en van Wermeskerken: *Vier jaar Indisch gijzelaar*, p. 157.